

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
імені проф. Балацького О. Ф.
(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 1

Суми
Сумський державний університет
2016

Звільняється від акцизного збору (тобто ставка податку 0 гривень за 1 літр) 100-відсотковий спирт із: біоетанолу, що використовується підприємствами для виробництва бензинів моторних сумішевих із вмістом біоетанолу, етил-трет-бутилового етеру, інших добавок на основі біоетанолу; біоетанолу, який використовується для виробництва біопалива [2].

Нормативним документом, що визначає митні пільги для підприємств, які працюють у сфері альтернативної енергетики є Митний кодекс України.

Таким чином, технічні та транспортні засоби, у тому числі самохідні сільськогосподарські машини, що працюють на біопаливі, обладнання та матеріали для виробництва альтернативних видів палива, а також матеріали, устаткування та комплектуючі, що використовуються для виробництва: матеріалів, сировини, устаткування та комплектуючих, що будуть використовуватися у виробництві біологічних видів палива звільняється від сплати мита, при ввезенні на територію України або вивезенні за її межі [3].

Але за умови, що вони застосовуються платником податків для власного виробництва та якщо ідентичні товари з аналогічними якісними показниками не виробляються в Україні.

Важливо зазначити, що в Україні не існує системи контролю та перевірки виробників біопалива. Вони самі розробляють технічні умови для альтернативних видів палива, і тільки на їхню совість може покластися споживач і податківець [4].

Отже, виходячи з проведеного аналізу, в Україні існують деякі складові системи економічного стимулювання альтернативних джерел енергії, у вигляді податкових та митних пільг.

Але цього недостатньо для створення цілісної ефективної системи підтримки альтернативної енергетики, що повинна включати також контроль над виробниками біопалива.

1. Касьяненко В.О., Товстуха І.О. Світовий досвід використання альтернативних джерел енергії в транспортній сфері// Економіка та менеджмент: перспективи розвитку : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 18 лютого 2016 року/ за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : СумДУ, 2016.

2. Податковий кодекс України від 01.02.2016 року №2755-17

3. Митний кодекс України від 01.04.2016 року , 4495-17

4. Куюн С. Біопаливо по-українськи: які ризики закладено в держбюджет-2016 [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://forbes.net.ua/ua/opinions/1408049-biopalivo-po-ukrayinski-yaki-riziki-zakladeno-v-derzhbyudzhets-2016>

ПЕРЕДУМОВИ ВИКОРИСТАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ В УКРАЇНІ

доцент **Чигрин О.Ю.**, студент **Поросюк О.А.** Е-22а
Сумський Державний Університет

Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії останнім часом стали одним із важливих критеріїв сталого розвитку світової спільноти.

Здійснюється пошук нових і вдосконалення існуючих технологій, виведення їх до економічно ефективного рівня та розширення сфер використання.

В Україні також існує значний потенціал використання нетрадиційних і відновних джерел енергії. З іншого боку, проблеми ефективності використання традиційних джерел енергії в Україні стоять ще гостріше, ніж у світі чи країнах ЄС.

Україна повинна розвивати відновлювану енергетику з кількох причин:

1. Відсутність достатніх обсягів власного органічного палива, залежність від його імпорту. Україна купує 70% газу від обсягів споживання. В умовах зростання дефіциту традиційних ресурсів, підвищення їх вартості на світовому ринку та проблем із зовнішнім постачанням, розвиток альтернативної енергетики видається чи не єдиним шляхом виходу із ситуації.

2. Кризовий стан вітчизняного паливно-енергетичного комплексу. Він характеризується недостатньою ефективністю використання традиційних паливно-енергетичних ресурсів та зношеністю основних фондів.

3. Екологічні проблеми. Зокрема, необхідність виконання міжнародних зобов'язань щодо обмеження обсягів шкідливих викидів.

4. Альтернативна енергетика - це наукоємна галузь. В Україні завжди були сильні технічні школи, тому вітчизняні науковці можуть стати провідними фахівцями в даній галузі оскільки відкриття та нововведення в альтернативній енергетиці затребувані у всьому світі.

5. Розвиток "зеленої" енергетики створить робочі місця. В Україні на об'єктах виробництва енергії з відновлюваних джерел працює близько 15 тисяч людей, тоді як у країнах ЄС - понад 550 тисяч.

6. З огляду на зобов'язання перед ЄС. Україна приєдналася до Європейського енергетичного співтовариства, зобов'язалася до 2020 року збільшити частку відновлюваних джерел енергії у своєму енергобалансі до 11% [1].

Таким чином, Україна має нагальну потребу у переході до енергетично ефективних та екологічно чистих технологій, якими є, в тому числі, нетрадиційні та відновлювані джерела енергії. В цілому розвиток альтернативної енергетики, в перспективі може забезпечити для України наступне:

- зниження енергоємності внутрішнього валового продукту;
- досягнення світового рівня ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів;
- зменшення обсягів імпорту паливно-енергетичних ресурсів;
- створення ринку енергозберігаючого та науково обладнання, відповідної техніки та технологій;
- технічне та технологічне переоснащення енергоємного виробництва;
- підвищення рівня зайнятості населення;
- зменшення обсягів шкідливих викидів у довкілля;

- відтворення природних ресурсів;
- виконання міждержавних угод щодо підвищення рівня екологічної та енергетичної безпеки [2].

Для реалізації прискореного розвитку відновлюваної енергетики в Україні необхідно забезпечити державну підтримку даної галузі шляхом формування чітких цілей стосовно використання відновлюваних джерел енергії та траєкторії їх розвитку, які стали б інтегральною складовою національної енергетичної стратегії. Лише за допомогою довгострокового планування потужностей для задоволення попиту на електроенергію і тепло, оснований на реалістичних прогнозах споживання, можна забезпечити макроекономічно та мікроекономічно ефективне здійснення постачання. Необхідно провести системне доопрацювання нормативно-законодавчої бази, яке б забезпечило стимули до впровадження ВДЕ, такі як: податкові преференції, пільгове кредитування, лізинг устаткування, прямі субсидії, підвищення тарифів («зелені» тарифи) та інші.; – сприяючи формуванню громадської екологічної свідомості через просвітництво і професійну підготовку необхідно підвищувати рівень визнання відновлюваних джерел енергії серед населення.

Разом з тим, потребує подальшого та глибокого дослідження енергетичний потенціал ВДЕ України. Зокрема необхідно провести розрахунки економічно- доцільного потенціалу по всім можливим видам відновлювальних джерел енергії. Це дасть змогу об'єктивно оцінити інвестиційну привабливість тих чи інших областей України для розвитку конкретних видів ВДЕ.

1. Оржель О. Зелена перепустка до Європи // Економічна правда. – 2015. - [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://2.epravda.com.ua/columns/2015/02/10/527157/>.

2. Петрук В.Г., Коцюбинська С.С., Мацюк Д.В. Аналіз сучасного стану альтернативної енергетики та рекомендації по екологізації ПЕК України. - [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eco.com.ua/sites/eco.com.ua/files/lib1/konf/2vze/zb_m/0069_zb_m_2VZE.pdf.

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЕКТІВ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ ДЛЯ ЦІЛЕЙ СЕСТЕЙНОВОГО РОЗВИТКУ*

студент гр. Е-41/1у **Шевельова Д.С.**
Сумський державний університет (Україна)

З метою забезпечення енергонезалежності України на шляху до сестейнового розвитку одним із пріоритетних напрямків є впровадження проектів альтернативної енергетики.

Зростання потреб в енергії ставить питання про поступовий перехід від

---

* Матеріал підготовлено в рамках програми Жана Моне «Використання досвіду ЄС для формування сестейнової (стійкої) економіки в Україні» (Using best EU practices for sustainable economy forming in Ukraine (UBEUP) 553185-EPP-1-2014-1-UA-EPPJMO-MODULE).